

Metodbilaga

I rapporten *Inte för ung för att vara mig själv - Röster om att vara barn och hbtqi* har barn som är hbtqi själva fått formulera problem och förslag på lösningar i relation till barns rättigheter och hbtqi. Frågeställningarna som väglett skapandet av rapporten är:

- Hur upplever barn som är hbtqi att deras rättigheter blir kränkta?
- Hur vill barn som är hbtqi att vuxna ska arbeta för att stärka hbtqi-barns rättigheter?

Urval

Målgruppen var barn som identifierar sig som hbtqi i åldrarna 10-17 år. Vi nådde målgruppen genom att samarbeta med mötesplatser, drivna av till exempel fritidsgårdar eller organisationer, för barn och unga som är hbtqi. Vi försökte medvetet nå mötesplatser som låg på både större och mindre orter, och i olika delar av Sverige. Alla som själva ansåg att de ingick i målgruppen och var besökare på de mötesplatser vi fick komma till blev inbjudna till att vara med i medskapandegrupperna, som vi genomförde på plats. Vi annonserade även om grupperna på sociala medier och gjorde skolbesök för att informera om grupperna till personer som ännu inte besökte någon mötesplats.

Medskapandegrupper

För att skapa den här rapporten har Rädda Barnens Ungdomsförbund (RBUF) genomfört en typ av konsultationsgrupper, så kallade medskapandegrupper, tillsammans med barn som identifierar sig som hbtqi, i åldrarna 10-17 år. Syftet var att skapa en plattform där man kunde dela med sig av sina erfarenheter, perspektiv och lösningar, som var både barnvänlig och möjliggjorde för deltagande. Varje träff anpassades efter gruppen, men ungefär så här såg upplägget ut under träff 1, 2, 3 och 4.

Tillfälle 1: Rekrytering, info och medplanering

Drop in: Pyssla namnlapp

Runda

Namn + pronomen + favoritglass

Intro och info om projektet och kunskapsinsamlingens syfte och mål

- Om RBUF och QRCR
- Varför vill vi träffa dem och vad ska vi prata om? Samtal om syfte och mål
- Vilka ska nås av det vi pratar om? - Ha med bild på målgruppen - beslutsfattare
- Hur många gånger ska vi ses och vad kommer träffarna typ att handla om

Värderingsövning för att få igång tankar och engagemang

Instruktioner

Vi läser ett påstående/mening. Du visar om du håller med om påståendet/meningen eller inte genom att ställa dig på en siffra.

1 = Håller inte alls med

2 = Håller inte riktigt med

3 = Vet inte

4 = Håller ungefär med

5 = Håller helt med

Påstående:

0. Chips är det godaste snackset

0. Katter är det gulligaste djuret

1. Lärare lyssnar på barn
2. Föräldrar lyssnar på barn
3. Vuxna som har makt lyssnar på barn
4. Vuxna personer förstår hbtqi-barns identitet
5. Det är lätt att vara öppen med sin identitet i skolan
6. Det är lätt att vara öppen med sin identitet på fritiden
7. Det är lätt att vara öppen med sin identitet hemma
8. Alla kan välja vem man vill vara ihop med
9. Det är svårt att vara barn och identifiera sig som hbtqi

Pyssel: Vika godispåse

Övning: Bestämma tillsammans!

- Övning för att bestämma teman och aktiviteter för kommande träffar: Rösta om rättigheter de vill prata mer om. Vad vill de prata om och hur vill de prata om det?
- Övning för att bestämma roliga aktiviteter - önska pyssel, fika osv.

Vilka teman?

Steg för steg

1. Berätta: Vi har förberett olika situationer/cases som hbtqi-barn befinner sig i. Men ni kommer också kunna ge förslag på situationer. Ni kommer att börja med att få tid att gå runt och läsa situationerna i fred, tänka på vilka ni helst vill diskutera på kommande träffar och skriva nya förslag. Sedan kommer mer instruktioner.
2. Ledarna läser upp vartannat case samtidigt som vi sätter upp lappen vi läst
3. Gruppen får 7 min att gå runt och läsa/tänka + skriva nya förslag
4. (Efter 7 minuter, om det kommit in nya förslag: fråga om barnet vill läsa upp eller så gör vi det och sätt upp på väggen)
5. Berätta: Ni kommer få fyra klistermärken var som ni ska sätta på de situationer som DU själv vill prata om. Ni kan sprida ut alla fyra på fyra st alternativ, om ni tycker om ett förslag extra mycket kan ni sätta fyra stycken på den, eller två / två, tre / en. Topp 4 med flest röster vinner
6. Dela ut stjärnor/pluppar
7. Gruppen får 5 min på sig att sätta upp sina klistermärken
8. Ta kort på cases för att dokumentera röstningen
9. Komma överens om att vi kommit överens - räkna tillsammans vilka som fått mest röster.

CASES

- Problem A: Barn får inte rätt till könsbekräftande vård och behandling

Adan är rädd för att puberteten ska göra så att hans kropp utvecklas på fel sätt. Därför vill Adan skjuta upp puberteten med hjälp av medicin för att få extra tid på sig. Men hans föräldrar säger att han inte får ta medicinen.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 3 - barnets bästa
 - Artikel 6 - rätten till liv och utveckling
 - Artikel 12 - rätt till inflytande
 - Artikel 24 - rätten till bästa möjliga hälsa

- Problem B: Medicinska och kirurgiska övergrepp på intersexbarn

När Lio var bebis blev hon skönhetsopererad eftersom hennes kropp inte såg ut som en typisk tjej/kille. Idag har Lio problem med smärta och känsel på grund av operationen. Det var ingen som frågade Lio om hon ville ha operationen eller inte.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 3 - barnets bästa
 - Artikel 12 - rätt till inflytande
 - Artikel 19: fri från våld
 - Artikel 24 - rätten till bästa möjliga hälsa

- Problem C: Psykisk ohälsa + suicidförsök, suicidtankar, och suicid är vanligare bland barn och unga hbtqi-personer i jämförelse med jämnåriga heterosexuella cispersoner

Nico känner sig ofta ledsen och ensam, ibland skadar hen sig själv för att tänka på något annat. Det är få klasskompisar som förstår hur dåligt Nico mår.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 6 - rätten till liv
 - Artikel 24 - rätten till bästa möjliga hälsa

- Problem D: hbtqi-barn i högre utsträckning än andra utsätts för olika former av våld (Hatbrott, mobbning, sexuellt utnyttjande osv)

Ahmed blir mobbad i skolan på grund av att han är tillsammans med en kille. Många elever säger homofobiska saker till honom i korridoren och när ingen ser är det tre elever som slår honom.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 6 - rätten till liv och utveckling
 - Artikel 19: fri från våld
 - Artikel 22 - rätt till asyl
 - artikel 24: rätt till bästa hälsa
 - Artikel 28 - rätt till utbildning
 - Artikel 34: fri från övergrepp

• Problem E: Barn har inte frihet att vara dem de är eller välja vem de ska ha relationer med
Faridas familj accepterar inte att hen är ickebinär, de vägrar att använda rätt pronomen. Dessutom har Farida en flickvän i smyg, hens föräldrar skulle bli galna om de fick reda på deras förhållande.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 12 - rätt till inflytande
 - Artikel 8 - rätten till identitet
 - Artikel 13 - yttrandefrihet
 - Artikel 14: Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls
 - Påtvingas trosföreställningar; Omvändelseförsök

- Artikel 16 - rätt till privatliv
- Artikel 20: Barn som av olika anledningar inte kan bo hemma har rätt till skydd och stöd från staten
- Artikel 22 - rätt till asyl

- Problem F: Som hbtqi-barn är det ofta svårt att få sina åsikter och behov tagna på allvar/har lite egenmakt

Safir är med i elevrådsstyrelsen på sin skola, han har försökt att få till ett könsneutralt omklädningsrum för elever som inte känner sig bekväma i tjej- eller killrummen. Rektorn vägrar lyssna på Safir.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 3 - barnets bästa
 - Artikel 5: Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppfostran och utveckling
 - Artikel 8 - rätten till identitet (vårdnadshavares medgivande krävs)
 - Artikel 12 - rätt till inflytande
 - Artikel 20: Barn som av olika anledningar inte kan bo hemma har rätt till skydd och stöd från staten
 - Artikel 22 - rätt till asyl

- Problem G: Hbtqi-barn utsätts för omvändelseförsök

Felicias morbror går till kyrkan varje vecka, han försöker alltid få med henne dit. Han säger att gud kan hjälpa henne bli av med sin homosexualitet. Felicia känner sig rädd och utsatt.

- Relaterar till rättigheter:
 - Artikel 37: barn ska inte utsättas för tortyr eller annan bestraffning
 - Artikel 39: rätt till rehabilitering
 - Artikel 19: fri från våld
 - Artikel 8: rätt till identitet
 - Artikel 6: rätt till liv
 - Artikel 2: fri från diskriminering
 - Artikel 16: rätt till privatliv
 - Artikel 22: rätt till asyl
 - Artikel 34: fri från övergrepp

- Problem H: Många hbtqi-barn upplever att de inte har en meningsfull fritid

Dylan bor i en by med ungefär 3 000 människor som invånare. Det finns knappt något att göra efter skolan och på helgerna. Det finns en fritidsgård, men där känner sig Dylan inte trygg.

- Relaterar till rättigheter:
 - artikel 31: rätt till lek vila fritid
 - artikel 2: fri från diskriminering
 - artikel 3: barnets bästa
 - artikel 12: rätt till inflytande

- artikel 19: fri från våld
- artikel 24: rätt till bästa hälsa

- Problem I: hbtqi-barn upplever en sämre skolgång / hbtqi-barn möter hinder i sin utbildning / Diskriminering i skolan

Charlie tycker att sexualundervisningen på sin skola suger. Läraren pratar bara om sexuellt överförbara sjukdomar, oönskade graviditeter och glömmer att inkludera hbtqi-personer. Charlie vill inte längre gå på dessa lektioner.

- Relaterar till rättigheter:
 - artikel 28: rätt till utbildning
 - artikel 29: rätt till färdigheter om sina rättigheter
 - artikel 2: fri från diskriminering
 - artikel 6: rätt till liv
 - artikel 12: rätt till inflytande
 - artikel 19: fri från våld

- Problem J: hbtqi-barn som flyr från länder där de kan bli förföljda och torterade på grund av sin identitet får inte skydd i trygga länder

Nasim är 17 år gammal och kom till Sverige för ett år sen, hen har flytt från sitt hemland på grund av sin hbtqi-identitet. Nasim känner sig rädd för sitt liv. Nu säger Sverige att hen inte får stanna och måste flytta tillbaka.

- Relaterar till rättigheter:
 - artikel 2: fri från diskriminering
 - artikel 3: barnets bästa
 - artikel 6: rätt till liv
 - artikel 19: fri från våld
 - artikel 22: rätt till asyl

- Problem K: Hbtqi-barn har inte rätt till juridiskt erkännande av sin identitet

Oscar vill byta sitt juridiska kön eftersom att hen är ickebinär men blev tilldelad könet kille vid födsel. Men det går inte eftersom att det inte finns ett tredje juridiskt kön i Sverige.

- Relaterar till rättigheter:
 - artikel 2: fri från diskriminering
 - artikel 3: barnets bästa
 - artikel 12: rätt till inflytande
 - Artikel 8: rätt till identitet

- Problem L: Hbtqi-barn känner sig inte trygga att vara sig själva på fritidsaktiviteter.

Sedan Charlie kom ut som trans har det känts jobbigt att gå till träningarna. Lagtränaren betar sig stelt och felkänar Charlie hela tiden. Det är heller ingen lagkamrat som rättar tränare.

- Relaterar till rättigheter:

- artikel 2: fri från diskriminering
 - artikel 3: barnets bästa
 - artikel 12: rätt till inflytande
 - artikel 31: rätt till lek vila fritid
- Problem M: Tindra tycker att sexualundervisningen på skolan suger. Läraren pratar bara om sexuellt överförbara sjukdomar, oönskade graviditeter och glömmer att inkludera hbtqi-personer. Tindra vill inte längre gå på dessa lektioner.

Vilka roliga grejer?

Steg för steg

1. Berätta: Nu ska vi bestämma aktiviteter som vi ska göra tillsammans under de kommande träffarna! Alla som vill får ge ett alternativ på aktivitet genom att skriva det på en post-it.
2. Dela ut post-it papper + pennor till alla
3. 5 min att skriva/rita en aktivitet
4. Berätta: Alla alternativ läggs på marken i en ring med texten utåt så vi kan läsa det. Vi ställer oss i en yttre ring runt alternativen
5. Läs upp högt
6. Para ihop dem som är lika, fäst på A3 papper
7. Ställ dig / nudda den aktivitet / A3 papper som du gillar mest!
8. Vi räknar hur många röster alla aktiviteter har fått
9. Ledarna tar anteckningar och berättar att vi kommer använda detta som feedback till träffarna

Alternativ för yngre:

1. Låt barnen säga sina förslag högt istället för att skriva
2. Skriv ner förslagen på en stor tavla eller papper med enkla ord och kanske små bilder/symboler för att hjälpa dem förstå
3. Para ihop dem som är lika
4. Ge varje barn en liten pappersboll
5. De får lägga sin röst genom att sätta sin boll i en burk som finns vid varje förslag
6. Räkna rösterna tillsammans
7. Ledarna tar anteckningar och berättar att vi kommer använda detta som feedback till träffarna.

Vilket fika?

Steg för steg

1. Berätta att vi nu är vid det sista beslutet. FIKA!
2. Alla får varsin liten lapp + penna
3. 3 min att MÅLA 1 alternativ av fika
4. Lägg i vår hemliga låda / påse
5. Berätta att detta blir våran inspiration och feedback till fikat framöver

Avslutning: Vill ni vara med?

- Blankett: Informerat samtycke + info till vårdnadshavare eller viktig vuxen
- Vad har vi gjort denna träff, vad kommer hända de kommande träffarna
- När ses vi nästa gång?
- Kontaktuppgifter om de vill höra av sig

Tillfälle 2: Problembilden

Intro

- Samtyckesblankett - be dem skriva under /samla in under drop-in
- Fika och drop-in

Drop-in-pyssel: Om du var ett djur, vilket djur skulle du vara? Måla självporträtt som ett djur på post-it. Eller göra namnskylt om en inte har gjort en.

Vad gjorde vi förra gången?

Resultat röstning - Problem att diskutera

4-hörn-övningar om psykisk ohälsa och omvändelseförsök

Övningarna skapades utifrån de teman som flest hade röstat på. Här är de övningar som vi tog fram.

Charlie identifierar sig som hbtqi. Charlie känner sig ofta ledsen och ensam, ibland skadar hen sig själv för att tänka på något annat. Det är få klasskompisar som förstår hur dåligt Charlie mår. Varför tror ni att Charlie mår dåligt?

1. Charlie blir dåligt behandlad av andra barn och unga
2. Charlie får inte stöd från vuxenvärlden i sin identitet
3. Charlie har inte makten att bestämma över sina relationer och/eller identitet
4. Öppet hörn

Följdfrågor:

- På vilket sätt är det jobbigt att känna att man inte får bestämma över sig själv, till exempel ens relationer och/eller identitet?
- Vad finns det för andra anledningar till att Charlie mår dåligt?
- Hur hänger Charlies dåliga mående ihop med att hen är hbtqi?

Om vi vill, berätta att:

- Barnkonventionen säger att det är statens skyldighet att säkerställa alla barns bästa möjliga hälsa.

- Som barn är det ofta svårt att få sina åsikter och behov tagna på allvar. Barn ses ofta som omogna och i behov av skydd. Därför låter man inte barn bestämma över sitt eget liv, relationer eller identitet.
- För att barn ska kunna uttrycka sin mening så måste vuxna fråga och de måste göra allt de kan för att göra verklighet av det som barn uttrycker.

Felicias pappa går till kyrkan varje vecka, han försöker alltid få med henne dit. Han säger att gud kan hjälpa henne bli av med sin homosexualitet. Felicia känner sig rädd och utsatt.

Vad behöver Felicia för stöd?

1. Hon behöver få komma till en trygg mötesplats där hon får träffa andra hbtqi-personer
2. Hon måste få träffa trygga vuxna, psykolog, kurator, socialsekreterare, fritidsledare
3. Man måste direkt prata med föräldrarna och få dem att ändra sig
4. Öppet hörn

Följdfrågor:

- Vad är problemet med Felicias situation? Varför känner sig Felicia rädd och utsatt?
- Om ni fick bestämma, när ska man/ska man inte blanda in föräldrar/vårdnadshavare?
- Vad är det som gör det svårt att vara öppen med sin identitet hemma?
- Är det lätt att hitta andra trygga vuxna som kan stötta Felicia? Varför/varför inte?
- Är det viktigt att lyssna på Felicias tankar och erfarenheter kring det som händer? Vad är viktigt att tänka på där?

Om vi vill, berätta att:

- Barn har rätt till ett privatliv och att få det respekterat. Här ingår rätten att fritt välja vem man ska vara kompis med, ihop med och/eller ha sex med. Beslut kring ens könsidentitet, könsuttryck eller sexuella läggning är en privatsak och skyddas därför under artikel 16 i barnkonventionen.
- Artikel 12 är en väldigt viktig rättighet i barnkonventionen och säger att barn rätt till att uttrycka sin mening, delta i beslut som berör dem och få sina åsikter lyssnade på, till exempel i relation till ens relationer, könsuttryck och könsidentitet.

Adan känner sig osäker på sin könsidentitet och inte helt bekväm i sin kropp. Men hans föräldrar skulle inte vara öppna för att lyssna och det är svårt att veta vart man kan vända sig för att få hjälp. Adan känner sig ofta ledsen och nere, det är få personer som förstår hur dåligt Adan mår. Varför tror ni att Adan mår dåligt?

1. Adan känner sig ensam eftersom han inte får stöd från vuxenvärlden i sin identitet
2. Adan känner inte att han har makten att bestämma över sin kropp och identitet
3. Adan blir dåligt behandlad och felkönad av personer på skolan och fritiden

4. Öppet hörn

Följdfrågor:

- På vilket sätt är det jobbigt att känna att man inte får bestämma över sig själv, till exempel ens kropp och identitet, när man är barn?
- Vad är det som gör det svårt att vara öppen med sin identitet hemma?
- Vad är vanliga fördomar om barns rätt till transvård?
- Är det vanligt att folk tror att man behöver/vill ha könsbekräftande vård även fast man inte vill det?
- Vad finns det för problem med att föräldrar/vårdnadshavare har så mycket makt över barn?
- Är det lätt att hitta andra trygga vuxna som kan stötta Adan? Varför/varför inte?
- Varför är det viktigt att lyssna på Adans tankar och erfarenheter kring det som händer?

Om vi vill, berätta att:

- Enligt barnkonventionens artikel 4 så ska länder till fullo använda sina tillgängliga resurser för att uppfylla de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter som finns i konventionen - däribland rätten till hälsa. Detta innebär att höginkomstländer har större krav på sig jämfört med länder med mindre ekonomiska resurser när det kommer till könsbekräftande vård för barn.
- Barns egna intressen ska spela roll i alla beslut vuxna tar som berör dem – det är barnets rättighet. Det kallas för barnets bästa-principen (art. 3)
- I beslut rörande hbtqi-barn görs inte alltid en bedömning av barnets bästa, till exempel i beslut om ett barns rätt till könsbekräftande vård och behandling, ändring av juridiskt kön, eller vid medicinska och kirurgiska ingrepp på intersexbarn.
- Barnets identitet är viktigt att tänka på vid en bedömning av barnets bästa. För att förstå vad som är barnets identitet och barnets bästa så måste man ta in och ta hänsyn till barnets åsikter (art. 12).

Ahmed blir trakasserad i skolan på grund av att han är tillsammans med en kille. Många elever säger homofobiska saker till honom i korridoren och när ingen ser är det tre elever som slår honom. Varför tror ni att Ahmed inte får något stöd?

1. Vuxna på skolan tar inte trakasserierna på allvar
2. Skolan arbetar aldrig med frågor om hbtqi, likabehandling etc. så varken elever eller vuxna har kunskap
3. Ahmed berättar inte för någon om trakasserierna, han har inte kommit ut ännu
4. Öppen hörn

Följdfrågor:

- Hur påverkar det en att bli utsatt för våld på grund av ens identitet? (kan vara olika sorters våld, verbalt, psykiskt, fysiskt, socialt)
- Vad är det som gör det svårt att vara öppen med sin identitet i skolan?

Om vi vill, berätta att:

- I barnkonventionen står det att barn ska skyddas mot alla former av våld. Exempel på former av våld är fysiskt, psykiskt och sexuellt våld.
- Fysiskt våld är våld mot kroppen, till exempel slag, sparkar eller annan skada. Psykiskt våld kan vara när någon säger fula och elaka saker, eller kontrollerar en person. Sexuellt våld är när någon gör något sexuellt mot en person som den inte vill.
- Hbtqi-barn är i högre utsträckning än andra barn utsatta för olika former av våld på grund av vilka de är, både i verkliga livet och online. Vissa försöker ändra eller kontrollera hbtqi-barn genom olika former av våld. Regeringar är skyldiga att se till att det inte är så, att alla barn är skyddade och trygga.
- Barn har rätt till att få kunskap av skolan om hens lika och obestridliga rättigheter, och om barnkonventionen (artikel 28 och 29).
- Det betyder bland annat att skolan ska främja respekt och förståelse i relation till hbtqi-personers rättigheter, och för de många olika sätt som man kan uttrycka sitt kön och sin sexuella läggning på.

Heta stolen

1. Påstående

Det är vanligt att andra personer försöker ändra på hbtqi-barns identitet

Följdfråga:

- Vilka gör det?
- Hur gör de det?

2. Påstående

Det är vanligt att hbtqi-barn håller sin identitet hemlig

Följdfråga:

- På vilka platser och för vilka?
- Hur hålls den hemlig?
- Varför känner man att man måste göra det?

3. Påstående

Det är vanligt att hbtqi-barn blir felkänade

Följdfråga:

- Varför är det viktigt att bli rättkönad?
- Är det likadant för vuxna?

4. Påstående

Barn borde ha mer makt över sin identitet

Följdfråga:

- Varför är det viktigt att ha makten att kunna ändra juridiskt kön när man är barn? Eller bestämma kring könsbekräftande vård och behandling?
- Är det vanligt att vuxna inte förstår er identitet? Hur då? Vad är en vanlig missuppfattning om hbtqi-barns identitet?
- Varför är det viktigt att ha makt över sin identitet?

5. Påstående

Barn borde ha mer makt över sina relationer

Följdfråga:

- Är det vanligt att vuxna inte förstår era relationer? Hur då? Vilka vuxna?
- Vad är en vanlig missuppfattning om hbtqi-barns identitet?
- När kan det här vara farligt att vuxna inte förstår vad är att vara barn och hbtqi?

6. Påstående

Intersex-rättigheter är viktiga för barns rättigheter

Följdfråga:

- På vilket sätt?
- Får man tillräckligt med kunskap om intersex-barns rättigheter?
- Känner intersex-barn till sina rättigheter? Känner hbtqi-barn till sina rättigheter?

I slutet av övningen - vad tyckte de om exemplena?

Aktivitet/pyssel

Baserat på förslag från deltagarna.

Avslutning

Vill ni säga något till oss som ni sagt i relation till problemen vi pratat om, eller något annat som ni vill att vi ska veta? Skriv på hemlig lapp.

NÄSTA gång prata om vad vi behöver för förändring, vad vi har för krav, för att lösa de frågor som vi pratat om idag.

Frågelåda/check-ut

- Vad kändes mest intressant/viktigt idag?

Tillfälle 3: Krav och förslag på lösningar

Drop in och pyssel: Bokstavsarmband med budskap

- Samtyckesblankett - be dem skriva under /samla in under drop-in

Sant eller falsk om barnkonventionen - fokus hbtqi

I den här övningen får deltagarna möjlighet att lära sig om och prata om vilka rättigheter som faktiskt finns.

Gör så här: Dela ut en röd och en grön lapp till varje deltagare. Berätta att rött står för falskt och grönt står för sant. Läs upp ett påstående och låt alla deltagarna svara samtidigt genom att sträcka upp den röda eller gröna lappen. Alternativ: deltagarna reser sig upp om de tror påståendet är sant, sitter kvar om de tror det är falskt. Avsluta genom att säga det rätta svaret.

Påstående: *Alla barn i Sverige ska behandlas lika*

Det är: **SANT**

Om ni vill, berätta att:

- Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Det kan vara olagligt om barn behandlas olika på grund av vem de är. Det kallas diskriminering.
- Alla länder ska följa och stärka rättigheterna i barnkonventionen utan att diskriminera, oavsett vad barn har för hudfärg, kön, språk, religion, politisk åsikt, bakgrund, funktionsnedsättning, släkt eller *ställning i övrigt*. Könsidentitet och sexuell läggning täcks av uttrycket "ställning i övrigt".

Påstående: *Vuxna behöver inte lyssna på barns åsikter. De är vuxna och vet alltid bäst.*

Det är: **FALSKT**

Om ni vill, berätta att:

- Artikel 12 är en väldigt viktig rättighet i barnkonventionen och säger att barn rätt till att uttrycka sin mening, delta i beslut som berör dem och få sina åsikter lyssnade på, till exempel i relation till ens relationer, könsuttryck och könsidentitet.
- Barn har enligt artikel 12 också rätt till att utöva inflytande i samhället/politiken.
- Som barn är det ofta svårt att få sina åsikter och behov tagna på allvar. Barn ses ofta som omogna och i behov av skydd. Därför låter man inte barn bestämma över sitt eget liv, relationer eller identitet.
- För att barn ska kunna uttrycka sin mening så måste vuxna fråga och de måste göra allt de kan för att göra verklighet av det som barn uttrycker.

Påstående: *När en myndighet (till exempel sjukvård, skola, polis, socialtjänsten) bestämmer något om ett barn så måste de tänka på vad som är bäst för barnet*

Det är: **SANT**

Om ni vill, berätta att:

- Barns egna intressen ska spela roll i alla beslut vuxna tar som berör dem – det är barnets rättighet.
- I beslut rörande hbtqi-barn görs inte alltid en bedömning av barnets bästa, till exempel i beslut om ett barns rätt till könsbekräftande vård och behandling, ändring av juridiskt kön, eller vid medicinska och kirurgiska ingrepp på intersexbarn.
- Barnets identitet är viktigt att tänka på vid en bedömning av barnets bästa. För att förstå vad som är barnets identitet och barnets bästa så måste man ta in och ta hänsyn till barnets åsikter (art. 12).

Påstående: Alla har rätt att bestämma över sin egna könsidentitet oavsett hur kroppen ser ut

Det är: **SANT**

Om ni vill, berätta att:

- Det är bara du själv som vet hur du känner dig och du har rätt att kallas för det kön du känner dig som. Rätten till identitet finns i artikel 8 i barnkonventionen.
- Man kan också byta namn från 18-års ålder eller från 12 år med vårdnadshavares godkännande. Du kan byta juridiskt kön (det kön som står i ditt pass eller ID) från 16 års ålder med vårdnadshavares godkännande. FN:s barnrättskommitté uppmuntrar dessutom länder att se över lagar så att barn, i takt med stigande ålder och mognad och i enlighet med barnets bästa, kan få bestämma mer och ha mer inflytande över sin identitet, exempelvis vad gäller namnbyte och byte av juridiskt kön.

Påstående: Föräldrar och lärare får påverka vem man ska vara kompis, ihop med eller tycka om.

Det är: **FALSKT**

Om vi vill, berätta att:

- Barn har rätt till ett privatliv och att få det respekterat. Här ingår rätten att fritt välja vem man ska vara kompis med, ihop med och/eller ha sex med. Beslut kring ens könsidentitet, könsuttryck eller sexuella läggning är en privatsak och skyddas därför under artikel 16 i barnkonventionen.
- Barn har, precis som vuxna, också rätt att välja om, hur och med vem som de ska vara öppna med kring sin könsidentitet och sexuella läggning, och med val och beslut kring ens kropp och relationer. Man har även rätt till att bli skyddad från att andra outar en eller hotar att outa ens sexualitet, relationer, könsidentitet eller tidigare tilldelade kön.

Påstående: Alla barn har rätt att vara fria från våld

Det är: **SANT**

Om ni vill, berätta att:

- I barnkonventionen står det att barn ska skyddas mot alla former av våld. Exempel på former av våld är fysiskt, psykiskt och sexuellt våld.
- Fysiskt våld är våld mot kroppen, till exempel slag, sparkar eller annan skada. Psykiskt våld kan vara när någon säger fula och elaka saker, eller kontrollerar en person. Sexuellt våld är när någon gör något sexuellt mot en person som den inte vill.

- Föräldrar får aldrig vara våldsamma mot sina barn, det spelar ingen roll hur gammal barnet är eller vad barnet gjort.
- Hbtqi-barn är i högre utsträckning än andra barn utsatta för olika former av våld på grund av vilka de är, både i verkliga livet och online. Vissa försöker ändra eller kontrollera hbtqi-barn genom olika former av våld. Regeringar är skyldiga att se till att det inte är så, att alla barn är skyddade och trygga.

Påstående: *Skolan ska bidra till att öka respekten för barns mänskliga rättigheter i relation till sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.*

Det är: **SANT**

Om vi vill, berätta att:

- Barn har rätt till att få kunskap av skolan om hens lika och obestridliga rättigheter, och om barnkonventionen (artikel 28 och 29).
- Det betyder bland annat att skolan ska främja respekt och förståelse i relation till hbtqi-personers rättigheter, och för de många olika sätt som man kan uttrycka sitt kön och sin sexuella läggning på.

Påstående: *Om de mänskliga rättigheterna och en religion säger olika så kan man följa vad religionen säger*

Det är: **FALSKT**

Om ni vill, berätta att:

- De mänskliga rättigheterna och Sveriges lagar ska alltid gå först.
- Det är aldrig okej att kontrollera eller skada någon eller bryta mot de mänskliga rättigheterna, det spelar ingen roll om personer säger att det är okej enligt religion eller kultur.

Vad gjorde vi förra gången? Sammanfattning

Fortsätt meningen - Vad behöver vi göra för att stärka hbtqi-barns rättigheter?

Metod att svara på frågorna: fortsätta mening

Frågorna är vägledande, ni måste inte svara på alla. Skriv ert namn i parentes efter!

VÅRD/HÄLSA - artikel 2, 3, 6, 24

När jag har mått dåligt skulle jag ha behövt.....

Barn som är trans behöver

för att få sin rätt till bästa möjliga hälsa uppfylld.

Det är ett problem med att föräldrar/vårdnadshavare har mycket makt över barn inom vården för att.....

Så här skulle det kunna vara istället.....

SKOLA - artikel 2, 6, 19, 28, 29

Barn som utsätts för olika former av våld, mobbing, kränkningar, trakasserier eller

diskriminering på grund av sin hbtqi-identitet i skolan behöver.....

För att barn ska kunna vara trygga i / öppna med sin hbtqi-identitet i skolan så behöver vuxna.....

FRITID - artikel 2, 6, 31

För att känna sig trygga och välkomna på olika aktiviteter och platser på fritiden så

behöver hbtqi-barn.....

För att barn ska kunna vara trygga i / öppna med sin hbtqi-identitet på fritiden så behöver vuxna.....

OMVÄNDELSEFÖRSÖK - artikel 3, 6, 12, 14, 19

Om hbtqi-barn blir kontrollerade eller ändrade på av vårdnadshavare eller andra vuxna så behöver de.....

En vanlig missuppfattning om hbtqi-barns identitet och relationer är

Egentligen borde människor tänka att

MAKT/INFLYTANDE - 3, 6, 12

För hbtqi-barn är det viktigt att.....

Det är viktigt att lyssna på hbtqi-barns tankar och erfarenheter därför att

För att känna att jag kan bestämma över mina relationer och/eller identitet så behöver jag.....

Vi behöver mer kunskap om hbtqi-barns rättigheter så att.....

ÖVRIGT

Intersex-barns rättigheter är viktiga för att.....

För att stärka hbtqi-barns rätt till asyl så behöver vi.....

Diskutera i helgrupp - vill de lyfta några meningar?

Floden - vilka krav har ni till vuxna för att göra det bättre för hbtqi-barn?

Vad vill ni säga till vuxna om de problem vi har pratat om? Vad behöver vuxna med makt göra för att hbtqi-barn ska få det bättre?

1. Skriv en mening, budskap eller slogan på post it och sätt på pappret som skapar en flod som för oss mot en bättre framtid
2. Måla och sätt klistermärken om ni vill

Skriv så många förslag som ni vill!

Diskutera i helgrupp - vill de lyfta några meningar?

Avslutning: Vad händer nu + vill ni vara med?

Är ni intresserade av att fortsätta göra grejer med oss för att stärka hbtqi-barn rättigheter? Dessa möjligheter finns:

- Bli barnexpert och hjälpa oss att skriva rapporten och planera andra roliga aktiviteter för barn med hbtqi-tema
- Medlem i RBUF och/eller RBUF Queer
- Deltagande på aktivisthelg med temat hbtqi-barns rättigheter

Efter sommaren kommer vi att bjuda in till en träff för att presentera vad ni i de olika grupperna har kommit fram till, vad som väntar i projektet och hur ni kan fortsätta att vara delaktiga om ni vill det.

- Kontaktuppgifter om de vill höra av sig
- Runda: roligaste/mest intressanta idag

Tillfälle 4: Uppföljning

Introrunda

- Namn och pronomen
- Presentera oss och varför vi hälsar på (ifall vi inte träffat några innan)

Rapport

Sammanfattning:

- 7 platser, 15 träffar, 100 barn
- *Åldersmaktsordning, Hat och exkludering, Påtryckningar för att ändra hbtqi-barns identitet, Krav och förslag på lösningar*

LÄS exempel! (Disclaimer: det kan uppfattas som jobbiga vittnesmål).

- Runda: Vilka tycker ni ska läsa rapporten?

Fortsätt vara engagerad?

- Kom på vår aktivisthelg! → Anmäl er idag om ni vill följa med!!
- Gå med i RBUF Queer

Analysprocessen

Efter att medskapandegrupperna genomförts och dokumenterats så transkriberades de delar av grupperna som spelats in. Därefter genomfördes en tematisk innehållsanalys genom kodning av allt som dokumenterats - från transkriberingar till anteckningar och bilder. Nyckelord identifierades i syfte att hitta teman som relaterar till studiens frågeställningar.

Ett barnrättsperspektiv och rättighetsperspektiv innebär att deltagarna i studien involveras som kompetenta aktörer med viktiga sociala, politiska, historiska, intellektuella och kulturella perspektiv och erfarenheter. Därför har det i analysprocessen varit viktigt att inte ersätta rösterna hos deltagarna med författarnas röster. Vi har strävat efter att analysera och presentera deltagarnas röster i sin egen rätt. Som ett led i detta har vi också låtit personer från målgruppen referensläsa och kvalitetssäkra rapporten. Tre barn som identifierar sig som hbtqi läste rapporten, gav feedback och kommentarer, och deltog på möten där vi utifrån deras tankar, åsikter och perspektiv genomförde ändringar.